

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΠΕ-10	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο: Ομαδικές παρεμβάσεις στις εξαρτήσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	5.0	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>	3	5.0	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξη δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν απαιτείται		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1326		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών στην ομαδική συμβουλευτική /θεραπεία. Στο παρόν εργαστήριο οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα ως ενεργά μέλη μιας ομαδικής βιωματικής εμπειρίας να γνωρίσουν τις βασικές αρχές θεωρίας και πράξης της ομαδικής θεραπείας στο χώρο των εξαρτήσεων και τα κυριότερα φαινόμενα της ομαδικής διεργασίας. Θα αποκτήσουν γνώσεις για τα στάδια ανάπτυξης από τα οποία διέρχεται η κάθε ομάδα, τη δυναμική των ενδοομαδικών σχέσεων, και τους ρόλους που αναδύονται. Θα εκπαιδευτούν σε βασικές δεξιότητες συντονισμού ομάδας και στη διαχείριση κρίσεων. Επιπλέον οι φοιτητές/τριες θα διδαχθούν πως να εφαρμόζουν αποτελεσματικές ψυχοεκπαιδευτικές τεχνικές σε ομάδες εξαρτημένων. Οι φοιτητές/τριες ως συμμετέχοντες/ουσες στην ομαδική διεργασία αναμένεται να κατανοήσουν την σημαντικότητα της ενημερότητας του εαυτού για τον συντονισμό της ομάδας και τη διαχείριση των φαινομένων που λαμβάνουν μέρος σε αυτήν. Οι φοιτητές/τριες επίσης θα γνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας των ομάδων αυτοβοήθειας - αλληλοβοήθειας στον πληθυσμό των εξαρτημένων και θα κατανοήσουν τις υποκειμενικές και συλλογικές κατασκευές</p>

της ομάδας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
Ομαδική εργασία	και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....
	Άλλες...
	.....

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία

Δεξιότητες επικοινωνίας

Ομαδική – συνεργατική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στην διαφορετικότητα

Διαχείριση κρίσεων

Διαχείριση συγκρούσεων

Λήψη αποφάσεων

Αυτογνωσία και ικανότητα αναστοχασμού

- Κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στις θεωρητικές προσεγγίσεις στην ομαδική συμβουλευτική - θεραπεία
2. Φάσεις ανάπτυξης της ομάδας - ρυθμιστικό πλαίσιο της ομάδας
3. Βασικές δεξιότητες συντονισμού ομάδας
4. Διεργασία Ομάδας: Οι αρχές της επικοινωνίας μέσα στην ομάδα
5. Διεργασία Ομάδας: Οι ρόλοι που αναδύονται από τη δομή & από τη διεργασία της ομάδας
6. Διεργασία Ομάδας: Η έννοια της μεταβίβασης – αντιμεταβίβασης
7. Διεργασία Ομάδας: Λειτουργικές και δυσλειτουργικές ομάδες
8. Διαχείριση κρίσεων, συγκρούσεων, δύσκολων συμπεριφορών μελών
9. Κατανόηση υποκειμενικών και συλλογικών κατασκευών για την έννοια της ομάδας
10. Βιωματικές τεχνικές στην ομαδική ψυχοθεραπεία
11. Ψυχοεκπαιδευτικές τεχνικές στην ομαδική ψυχοθεραπεία
12. Ομάδες αυτοβοήθειας/αλληλοβοήθειας 12 βημάτων. Βασικά χαρακτηριστικά και τρόπος λειτουργίας.
- Αναδυόμενες μεθοδολογίες υποστήριξης των ομάδων
13. Προβολή βιντεοσκοπημένων προσομοιώσεων ομαδικής θεραπείας των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και εποπτεία I
14. Προβολή βιντεοσκοπημένων προσομοιώσεων ομαδικής θεραπείας των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και εποπτεία II.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση οπτικοακουστικού υλικού (π.χ. διαφάνειες power point, βίντεο) Χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας μάθησης του Πανεπιστημίου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαδραστική διδασκαλία	39 (1,56 ECTS)
	Συνεργατική μάθηση – βιωματικές τεχνικές – προσομοιώσεις θεραπείας ομάδας	20 (0,80 ECTS)
	Συνεργατική εποπτεία στην εκπόνηση προσομοίωσης ομαδικής θεραπείας	20 (0,80 ECTS)
	Σχεδιασμός και πραγματοποίηση προσομοίωσης ομαδικής συνεδρίας	25 (1ECTS)
	Ημερολόγιο Αναστοχασμού	25 (1ECTS)
Σύνολο Μαθήματος	129 ώρες – 5,16 ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η συνολική βαθμολογία (100%) προκύπτει από: 1. Ημερολόγιο Αναστοχασμού (50%) 2. Προσομοίωση ομαδικής θεραπείας (50%)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none">
- Agazarian, Y. (2014). Συστημοκεντρική Ομαδική Ψυχοθεραπεία. Αθήνα.: Άρμος.
- Corey, G. (2016). Theory and practice of group counseling (9th ed.). Boston, MA, USA : Cengage Learning.
- Corey, M.S., Corey, G. & Corey, C. (2014). Groups: Process and Practice (9th Ed.). Belmont, CA: Brooks/Cole.
- Finlay, L. D , Abernethy, A. D. & Garrels S. R.(2016) Scapegoating in Group Therapy: Insights From Girard’s Mimetic Theory, <i>International Journal of Group Psychotherapy</i>, 66:2, 188-204.
Gantt, S.P. &. Agazarian, Y. M. (2017) Systems-Centered Group Therapy. <i>International Journal of Group Psychotherapy</i>, 67: sup1.
--

- Miller, G. (2012). *Group Exercises for Addiction Counseling*. Hoboken, New Jersey: Wiley
- Ναυρίδης, Κ. (2005). *Ψυχολογία των ομάδων. Κλινική Ψυχοδυναμική Προσέγγιση*, Αθήνα: Παπαζήση.
- Velasquez, M., Crouch, C., Stephens, N., & DiClemente, C. (2015). *Group Treatment for Substance Abuse. Stages-of-Change Therapy Manual (Second Edition)*. New York: Guilford Press.
- Von Greiff, N. & Skogens, L. (2019) Understanding the concept of the therapeutic alliance in Group treatment for alcohol and drug problems, *European Journal of Social Work*, 22:1, 69-81.
- Watzlawick, P., Beavin Bavelas, J., Jackson, D. (2005). *Ανθρώπινη επικοινωνία και οι επιδράσεις της στη συμπεριφορά*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Wendt, D. & Gone, J.P. (2018) Complexities with group therapy facilitation in substance use Disorder speciality treatment settings. *Journal of Substance Abuse Treatment*, 88, 9-17.
- Yalom I., & Leszcz, M. (2006). *Θεωρία και πράξη της ομαδικής ψυχοθεραπείας*. Αθήνα: Άγρα
- Journal of Groups in Addiction & Recovery